UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Nauibus non excusandis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96119

Visual Library

1 eſt,⁊ in cenſu.quod no.† Quia in dubio preſumitur res tantū va-
lere,quantum eſtimata eſt in eſtimo communis.Contra hoc opp,
ff.de leg.j.l.ſi fundum ſub cōditione.§.ſi libertus.⁊ l.cū pater.§.pa
ter qui filio.ff.de leg.ij.Sol.Ibi fuit eſtimatio priuata,hic publi-
a ca,cui ſtandū eſt in dubio,niſi probetur contrariū.Not.[a] Secūdo
modo exponitur per gl.⁊ ideo dicatur opin.q2 opinari nos facit.
2 Communiter enī dicitur,opinor rem tantum valere.† Quod facit
in argu.ad q.qđ ſi teſtis dicat rem tantum valere,ſecundum ſuam
opinionem,quod probat.Quod intelligo verū,ſi ſuam opinionez
b referat ad cōmunem eſtimationem[b],de re enī que non eſt expoſita
venalis,non poteſt geri eſtimatio,niſi per opinionem,que fit ſecū-
dum communem eſtimationem aliarum rerum,que ſunt eiuſdem
fructus,⁊ in eodem loco,⁊ que eandem qualitatem habent, vt l.
pretia rerum.ff.ad leg.Fal.⁊ ibi dixi.⁊ quod not.in l.ij.C.de reſcin.
c venditio.ij.reſponſo.[c].

ADDITIONES.

a ALEX.¶ No.Adde Ang.hic vbi dixit ꝙ antiqua eſtimatio ho
die preſumitur adeſſe,⁊ ideo ſi reficitur eſtimū nouū debent regu-
lari ſm antiquum.⁊ Bal.in l.j.C.de ſent.que pro eo ꝙ intereſt.vbi
querit an per inſtrumenta veterum emptionum probetur preſens
rei valor,⁊ qualiter articuletur in probando rei valorē,vide gloſſ.
⁊ Bar.in l.mortis cauſa.§.fi.ff.de do.cau.mort.⁊ adde ꝙ res dici-
tur parui valoris reſpectu mali vicini.l.cum ſepe.§.fi.de contrah.
emp.⁊ ꝙ no.Bar.in l.ſi ita.§.mulier.ff.de fun.inſtr.⁊ ꝙ habetur.c.
conſti.de in integrum reſti.⁊ in cap.queſtiones.de rerum permut.
facit dictum Virgilij in Buccolic.Mantua ve miſere nimiū vici-
na Cremone.⁊ apud Lucanū.O male vicinis hic menia condita
Gallis.De valore rei in rebus mobilibus.vide Bar.⁊ que ibi di-
xi in l.ſeptē diebus.j.de eroga.mili.annone.⁊ de valore rei ſm quā
titatem fructuum,vide in l.⁊ quidem.de euic.⁊ de materia per gl.
⁊ docto.in c.cum cauſam.el ij.de teſtibus.⁊ in l.pretia rerum.ff.ad
l.Falc.⁊ refert Are.inſti.de act.in ij.ſi quis agens.
b ¶ Eſtimationem.Sed quero nunquid eſtimatio communis per
emptionem alicuius inducatur,dic quod non,vt per do.Sozin.in
conſi.viij.inci.viſis,⁊ diligenter inſpectis.ver.⁊ ſtant iſta ſimul.
c ALEX.¶ Reſponſo.Eſtimū† cōmune probat valorē rei,ſed hoc
3 videtur verum,ſi de proximo tempore fuerit factū eſtimum, alias
ſecus,vt in ſimili in inſtrumento emptionis,dicit Bal.in l.j.de ſen.
que pro eo ꝙ inter.Et ad hoc facit ꝙ no.Bart.in l.decē.ff.de ver.
obli.⁊ iſtud de quo hic ponit etiam Ang.in l.pretia rerum.ad legē
Falci.⁊ quod no. Mod.in §.ſi quis agens.Inſtit.de act.⁊ expreſſe
Bald.in l.ij.C.de reſcin.ven.Alex. Vide Bart.in l.ij.in verb.circa
princ.gloſ.C.de reſcin.ven.vbi dicitur de teſte,⁊c.⁊ in tra.de teſte.
quē ſequitur Bald.in l.ſolā.de reſti.⁊ in l.j.C.de ſent.que pro eo qđ
intereſt.⁊ in l.ij.in repe.C.de reſcin.vend.⁊ vide gl.⁊ Bart.in l.mor-
tis cauſa.de don.cauſa mortis.Item ibi l.pretia rerū.⁊ ibi ponitur
qualiter probetur valor rei.⁊ Bal.in d.l.ij.⁊ in l.j.C.de ſen.que pro
eo.⁊ adde quod probatur eſtimatio ſecundū quantitatē redituū,⁊
fructuum,vt l.ſi fundum per fideicōmiſſum.de leg.j.⁊ l.ſi quis.C.de
reſcin.vend.⁊ in l.qui bonis.de ceſ.bo.ff.⁊ Imo.in l.apud Julianū.
§.heres.de leg.j.in §.arbitrorū.in l.ſi fundū.de rei ven.per Bald.⁊
dicit Bal.in l.j.§.ſi heres.ff.ad Treb.⁊ Bar.in l.ſi quos.prealleg.
vbi ponit an ſubhaſtatio probet valorem rei, de quo.per Bald.⁊
Ang.in l.j.C.de preſcrip.xxx.ann.⁊ Aret.in §.ſi quis agens.Inſtit.
4 de act.† Not.quod pactiones priuatorum non valent in preiudi-
cium fiſci, quin habeat regreſſū cōtra priorē,ſed inter ſe bene pre-
iudicant,⁊ in preiudicium contrahentiū,vt in gl.Hic non ſunt alia
Bart.hic cum gl.videtur notare quod quando ſcriptura eſtimi fit
de conſenſu partium probat,⁊ fidem facit cōtra ipſas partes.Fa-
cit l.rura.⁊ ibi per Bart.j.de omni agro deſerto.⁊ Bal.in ſuo con-
ſilio inci.ſciendum eſt quod quandoque aſſignatio fit in cataſtro.⁊
allegat.l.cenſualis, ⁊ l.ſi preſes.C.de dona.⁊ idē Bal.in l.ſi quis in
ſuo.de condi.inſti.⁊ Ang.⁊ Imo.in l.decem de verb.oblig.Bar.in
l.ſolennibus.C.de rei ven.⁊ Bar.in l.quod quiſq3.de acqui.rer.do.

De nauibus non excuſandis. Rubr. III.

LEX I.

1 Multi. Naues,que ſub nomine, ⁊ titulo alieno ex-
cuſantur publicantur. hoc dicit. † Not.ar.
imo caſum contra Comitatenſes qui faciunt aliquem
ciuem emere pro eis,vt ſub titulo ciuium non ſubſint
oneribus impoſitis, quia tales res ſunt publicande. hec enim lex
loquitur generaliter in qualibet re, que ſubtrahitur a publica ne-
2 ceſſitate non ſpecialiter,vt in nauibus, vt in l.prox. † Oppo.C.de
iur.fiſc.l.qui in cōtractibus.Sol. Aut contra aliquem proceditur
quia celebrauit contractum in fraudem fiſci,⁊ loquitur contrariū.
Aut quia rem ſub titulo alieno excuſauit,⁊ loquitur hic tit.

ADDITIO.

ALEX.¶ Adde quod non ſolum punitur, vt in iſta lege, ſed
etiam feudum amittit ipſo iure,vt eſt text.⁊ ibi domi.Benedic.de
Plumbino in l.j.C.ne lice.poten.facit l.vniuerſi.C.de leg.⁊ tex.in l.j.
j.vt nemo ad ſuum patroci.⁊ in l.j.j.de conſulibus.⁊ not.Bald.in
l.ſacroſancte.C.de ſacroſanc.eccleſ.

LEX II.

1 ☞ Non dominus nauis ſi proponat excuſationem ne deferat res
ob neceſſitatem publicam,nauis non publicatur.
2 Res eccleſie quando publicentur propter delictum prelati.
3 Res immiſſe in ciuitatem ſine ſolutione pedagij,ſi ex diſpoſitione
ſtatuti cōfiſcantur,⁊ mulio portauit res meas, ⁊ pedagiū non ſol-
uit,res non publicantur ſed mulio preſtabit quantū res valebant.
Iubemus. Iſtam legem habemus de verbo ad
ad verbū in l.iubemus.de ſacroſanc.
eccle.nulla nauis ob neceſſitatem publicam excuſatur ali-
quo priuilegio in corpore iuris inſerto , vel non inſerto.⁊ ſi quis
1 contrarium attentauerit,pena hic inſerta punietur.h.d.¶ † Que-
rit gl.vtrum propter excuſationem alicuius qui non ſit dominus
publicetur nauis.gl.ponit opi.nec firmat.prima opin.eſt verior qđ
a non publicetur.l.cotem.§.dominus.ff.de publicanis.[a] ¶ † Que-
2 ritur quomodo propter delictum prelati res eccleſie publicentur,
cum delictum perſone non debeat in damnum eccleſie redundare.
b Dic vt not.per Cyn.⁊ Gul.⁊ alios in d.l.iubemus[b].

ADDITIONES.

a ALEX.¶ De hac q. Vide text.in l.cotem.⁊ ibi Bart.de publi.⁊
vide Bald.in l.cum proponas.de nau.feno.⁊ Imol.in l.Meuius.
§.duab.ff.de leg.ij.⁊ vide do.Alex.in l.j.vt nemo priua.tit.impo.
b ANG.¶ In glo.j.Ibi,hoc non nocet.hec vera per l.cotem.§.do-
3 minus.ff.de publi. † Et hic ſume arg.ad ſtatutum quod ſi pro re-
bus immiſſis in ciuitate non fuerit ſolutum pedagiū,quod omnes
res debeant confiſcari modo mulio ſuper mulum ſuum res meas
portabat, fraudauit, ⁊ non ſoluit pedagium an res mee publica-
buntur? Certe non,ſed ipſe mulio preſtabit quantum res mee va-
lebant,per hanc gloſſ.
ALEX.¶ De hac q.Vide Butr.⁊ Sali.in l.j.C.ne priuatus ti.⁊
gl.ij.ibi per Bart.in l.dominus. Bal.in l.cum proponas.de nauti.
feno. Imol.in l.Meuius.§.duabus.de leg.ij.facit l.quicunque.§.
quod ſi ad predicta.C.de ſer.fugi.⁊ in l.j.C.de falſa moneta.

Ne quid oneri publico imponatur. Rubr. IIII.

LEX VNICA.

1 ☞ Onerantes equos vecturiuos, ⁊ alia animalia vltra ſolitum
tenentur,⁊ nume.2.

Oneri. Qui cogit nautam ad ſuſcipiendum ali-
quid vltra onus, tenetur ad emendatio-
nem damni quod inde ſequitur, ⁊ criminaliter puni-
tur.hoc dicit.Not.iſtam l.habere locum in duobus ca-
ſibus quando aliquis imponit ſarcinam, nec aliquid apparet de
voluntate nauicularij,vel ſi nauicularius eſt coactus, ſecus ſi ſci-
1 ret nauicularius,vt in gl. † Secundo aduerte diligenter quia di-
cit ſarcinam, ne quis imponat, ⁊ ſic ſi imponeretur aliquid quod
eſſet minus ſarcina,non incideret in hanc conſtitutionem.⁊ eſt ar.
a cōtra accipientes equos ad vecturas, ⁊ eis imponūt valiſiam vl-
2 tra modū ſolitum.[a] ¶ † Item facit contra eos qui onerant anima-
b lia vltra debitū.Et habetis de hoc plures caſus in ti.ad l.Aquil.[b]

ADDITIONES.

a ¶ Solitum.Ad quod vide domi.Alex.de Imol.in l.ſi vt certo.in
princ.ff.commo.⁊ Flo.in l.ſi ſeruus ſeruum.§.rupiſſe.ad l.Aquil.⁊
Bart.in conſi.incip.in Dei nomine amen.Joan.locauit.⁊ in conſi.
incip.commune Luſignani locauer.
b ALEX.¶ Adde text.in l.inſulam.§.qui nullas.ff.loc.

De naufragiis. Rubr. V.

LEX I.

2 ☞ Fugiens in territorium alienum propter timorem hoſtium nō
tenetur ad gabellam.
3 Qui tempore eſtatis vadit in alienum territorium ad macinan-
dum,non tenetur ad gabellam.

Si quando. Quia hec lex de conſuetudine
non obſeruabatur, ideo Fede-
1 ricus facit authenticam, nauigia.C.de furtis. † Not.ex
hac lege argu.imo caſum quod ſi per tempeſtatem ma-
ris aliqua nauis venit ad portum, quod non debet ſoluere gabel-
a lam, [a] ſeu portorium quia violenter venit , vt hic, ⁊ l.Ceſar.ff.de
2 public.⁊ l.fin.§.ſi propter neceſſitatem.ff.eod.titu. † Et idem pro-